

שבעת ימים פרק ראשון יומא

ד.

תורה אור

1. בואת זבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לקחטאת ואיל לעלה: ויקרא טו ג
2. כאשר עשה ביום הזה צדה ללעשת לכפר עליכם: ויקרא ח לד
3. וישכן בבוד ל על הר סיני ויבסוהו הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי מתוך הענן: שמות כד טז

לעומאם ציוהו. שמה אס זקק לאשמו ומראה דס בשעת ציאה ונמלא עומא בשעת ימים כמשפט צועל נדה ולא יכול לעבוד זיום הכפורים: זה וזה. כהן דיום הכפורים וכהן דפרה: **כל שבעה.** ימי ההפרשה: **הכל חטאות שפיו שם.** מכל פרה ופרה היו נותנין קלת למשמרת מן

מנא צפרק^(א) (הערל) (יבמות דף עד): דסצירא ליה לאפילו מדאוריין לא הותר בטבול יום אלא דטמא מת דכתב צהיהא פרשה וטבול יום דשרץ דאמי צקי"ו מטמא מת א"כ לדידה צועל נדה לא אחי בקל וחומר דאיכא למיפסק מה לטמא מת שאינו מטמא משכב התחטון כעליון צועל נדה ושמה ריב"צ כוותיה סצירא ליה:

נבנסו מים תחת דם. דלאו לגמרי דרשה גמורה היא הא דגמרי ממלואים אלא אסמכתא בעלמא דעיקר קרא דכאשר עשה ציום הזה יש לפרש דציום ראשון של צ' ימי המלואים אמר להם כאשר עשה ציום הזה לכה' לעשות כל ז' ימי המלואים וכן פרש"י פשוטו צפירות חומש וכיון דאסמכתא בעלמא הוא איך לחוש אי אמרינן נכנסו מים תחת דם: **הזאה** בסיני מי הוה. וא"ת והא הוה בסיני הוה דם דמתי (שמות כד) ויקח משה את הדם וזרק על העם ויש לומר אותה זריקה לא היתה צבדיל לערה משבת היא על משה לצדו מזרק אלא על כל העם אלא דם הצרית הוה דכתיב (שם) הנה דם הצרית אשר כרת ה' עמכם אי נמי ה"ק הוה כל ז' בסיני מי הוה ותימה לי דלקמן צפירקין (דף טז) אמרינן אחד זה ואחד זה מוין עליו כל ז' ומסקין ללד משבת ויש לומר צמלואים הוה הוה כל ז' אכל ציום הכפורים צדוות האחרונים גזרו על ההזאה משום שצות ואסרוה בשבת ותימה לי דלקמן מפרש ראשון שמה שלישי שני שמה שלישי וכו' ומנא ליה לגמרא דטעמא דרבי מאיר משום חששא לימא משום דגמר ממלואים דהוה הזאה כל ז' ושמה רבי יוסי צרבי חנינא דקאמר הכי לקמן סצירא ליה כריש לקיש דלא גמר ממלואים אלא מעלה בעלמא משום ההיא חששא ראשון דילמא שלישי וכו' אי נמי יש לומר אפילו מאן דגמר ממלואים סצירא ליה דקרא אסמכתא בעלמא וא"כ אי לאו דאיכא טעמא קלת לא הוה מצרכי רבנן הוה להכי אלתריך לפרושי טעמא: **תניא** בוותיה דריש לקיש. דרבי יוסי הגלילי ס"ל כוותיה תימה לי וצרכי יוחנן נמי מי לא תניא הא ר"ע ס"ל כ"ו יוחנן דלא יליף מסני וי"ל כדר אייתי לעיל תניא כוותיה דרבי יוחנן דעדיפא מינה דמתניתין סתמא כרבי יוחנן והרי קאמר תניא נמי כוותיה דריש לקיש

למומאמת ביתו אמר ליה ר' יוחנן לריש לקיש בשלמא לדידי דליפינא במלואים היינו דתניא זה וזה מוין עליו כל שבעה מכל חטאות שהיו שם דהואי נמי הזאה במלואים אלא לדיך דילפת מסיני הוהה בסיני מי הואי אמר ליה ולמעמד מי ניהא במלואים דם הכא מים הא לא קשיא דתני רבי חייא נכנסו מים תחת דם אלא לדיך הוהה בסיני מי הואי אמר ליה מעלה בעלמא תניא בוותיה דרבי יוחנן יבזאת יבא אהרן אל הקדש במה שאמור בענין מאי היא בענין דמלואים ומה אמור בענין דמלואים אהרן פירש שבעה ושמש יום אחד ומשה מסר לו כל שבעה כרי לחנכו בעבודה ואף לדורות כהן גדול פורש שבעה ומשמש יום אחד ושני תלמידי חכמים מתלמידי של משה לאפוקי צדוקין מוסרין לו כל שבעה כדי לחנכו בעבודה מכאן אמרו שבעת ימים קודם יוה"כ מפרישין כהן גדול מביתו ללשכת פרהרין וכשם שמפרישין כ"ג כך מפרישין כהן השורף את הפרה ללשכה שעל פני הבירה צפונה מזרחה ואחד זה ואחד זה מוין עליו כל שבעה מכל חטאות שהיו שם ואם תאמר במלואים דם הכא מים אמרת נכנסו מים תחת דם ואומר **כאשר עשה ביום הזה צדה ה' לעשות לכפר עליכם לעשות אלו מעשה פרה לכפר אלו מעשה יוה"כ והאי בואת מיבעי ליה לגופיה בפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה אמרי אי לקרבן לחודיה לימא קרא בזה או באלה מאי בואת שמעת מינה תרתי מאי ואומר וכי תימא יוה"כ קמא הוא דבעי פרישה כדאשכחן במלואים אבל ביוה"כ דעלמא לא אי נמי כ"ג קמא הוא דבעי פרישה אבל כ"ג בעלמא לא ת"ש כאשר עשה וכו' תניא בוותיה דריש לקיש משה עלה בענין ונתכסה בענין ונתקדש בענין כדי לקבל תורה לישראל בקדושה שנאמר **וישכון כבוד ה' על הר סיני זה היה מעשה אחר עשרת הדברות שהיו תחלה לארבעים יום דברי רבי יוסי הגלילי ר"ע אומר וישכון כבוד ה' מראש חודש****

דאיכא תנא דסצר כוותיה דתניא כוותיה דריש לקיש דילמא רבי יוחנן אמר לך אנה דאמר אפילו צרכי יוסי הגלילי דעד כאן לא קאמר ר' יוסי הגלילי אלא בסיני הכי הוה אכל לדורות לא גמרינן מינה לומר דתסגי צפרישת ששה ימים כמו כדאמר רשב"ל אלא צריך פרישה שבעה ימים כמו ונלואים וי"ל כיון דאשכחן ר' אלעזר דקאמר בסמוך ויקרא אל משה וכל ישראל עומדים וכו' והיינו כר"ע אלמא צרכי עקיבא דריש לקיש אסמכתא משמיה דר' יוחנן רבייה אמרה ואף על גב דלא אמרה משמיה דרבי יוחנן אשכחן נמי בס"פ האשה רבה (יבמות דף טז) כי היא גוונא אול רבי אלעזר אמר לשמעה ולא אמרה משמיה דרבי יוחנן איקפד ר' יוחנן וכו' עד אף ר"א תלמידך יושב ודורש והכל יודעים שמורתך היא אס כן רבי יוחנן דריש להו לקראי כר"ע:

הכל צביל כך שנינו בשמכת פרה (פ"ג משנה ט) ואני שבעתי ט אפר פרה של משה לא כלה: **דהואי נמי הוהה.** צפרישה דמלואים כל ז' דכתיב (ויקרא ט) ויז על אהרן וגו' וכתיב שבעת ימים ימלא את ידם כל ז' עשה להם כחוק יום הראשון: **וצמלואים דם.** הוהה מלואים של דם כדכתיב: **דסני ר' תינא כו'. לקמיה צשמעתין מייתי לה: מעלה בעלמא.** צפרה דלאמרן וציוה"כ לכבוד כניסת מחנה שכניה: **סניא כווסיה דרבי יוחנן.** דליף ממלואים: **כריש לקיש.** דליף מסני: **צואת.** קרא יתירא הוה צולקמן מדרש ציה ודרוש ציה הכי צואת התורה האמורה צענין צנקוס אחר יבא אהרן אל הקדש: **מאי היא.** בציח ענין: **ושמש יום אחד.** עבודת שמיני הוטלה עליו שנאמר (ויקרא ט) קרב אל המזבח: **לאפוקי צדוקים.** שהיו משנין עבודת קטורת יוה"כ כדלקמן צהו"א לו (דף ג.) שהיו נותנין הקטורת על האש בחוץ ואחר כך מכניסים: **וכשם שפרישים.** לא מקרא יליף לה אלא מעלה בעלמא: **לחנכו.** ללמדו: **אמרם.** אמור מעתה: **מאי צואת.** לשון נקבה פר ואיל דכתיב צתריה לאו נקבות הן: **שמע מינה.** צענין מלואים ופרישה לשון נקבה: **כהן גדול קמא.** אהרן לצדו כל ימי אכל (ט) דורות הצבים לא תנהוג שלל נאמר אלא אהרן: זה (ט) **מעשה כו'.** כלומר אי אחי יכול לומר ויכסוה להר ולא למשה ולאו ששה ימים הן שהיו מראש חדש שצלו לקיני עד יום מתן תורה ואין כאן פרישה כלל למשה שהרי אותן ששה ימים עלה וירד צהשכמה להזיזין על פרישתן מן האשה ומאות וצשה זאת לא תאמר לפי שזה מעשה היה אחר עשרת הדברות צתחילת ארבעים יום שנכנס למחנה שכניה להיות שם עד ה' לקבל הלוואות ולקמן^א מפרש מהיכא פשיטא ליה דאחר עשרת הדברות היו ששה ימים הללו: **ר"ע אומר.** קודם עשרת הדברות היה וצשה ימים הללו הם ששה ימים שמראש חדש עד יום מתן תורה וצבדיעי קבלום ומשה וכל ישראל עומדים לקבל עשרת הדברות כדאמרין (מכות דף טז) אכני ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענוס ואחר כך עלה כדי לקבל את הלוואות

(א) ח' לקמן... (ב) צמלואים יע (א) ו' [ע"פ] (ד) וי"ל כל הזמנים (ח' פ) (י)

הגהות הב"ח

(א) הש"י ד"ה הה"ג כו' אכל בדורות: (ב) שם ד"ה זה היה מעשה כ"ל:

תוס' ישנים

הוהה בסיני מי הוהה. וא"ת לדידה נמי דלא יליף פרישת פרה מקרא הוהה צדפיה מנא ליה. וי"ל דגני פרה ניהא ליה משום [מעלה] דמנה מעלות היו צפרה, אכל כאן לא היו מתקנין הוהה מלכס. בואת יבא אהרן. צירושלמי [פ"ג ה"א] מפרש דלוחה פרישה מדרגת צמלואים שמוכר צמימת ציי אהרן שהיתה צמלואים. ושני הצמלואים חבבים. נדה קני, אלא טובים השנים מן האתם. ת"ש כאשר עשה ביום הוהה. מנא לכפר מוקמין ליה איום הכפורים לדלויות.